

XAVIER BONILLO HOYOS

**EDICIÓ CRÍTICA I ESTUDI
DELS LLIBRES I, II, IX I X DEL
LLIBRE DE MERAVELLES
DE
RAMON LLULL**

TESI PER OPTAR AL TÍTOL DE DOCTOR EN FILOGIA CATALANA
DIRIGIDA PER LA DRA. LOLA BADIA I PÀMIES

PROGRAMA DE DOCTORAT
LITERATURA CATALANA. PROPOSTES TEÒRIQUES I PRÀCTICA.
DEL SEGLE XIII AL XX.
BIENNI 2001-2003

DEPARTAMENT DE FILOGIA CATALANA
UNIVERSITAT DE BARCELONA
2006

2. 9 Làmines dels manuscrits catalans del Llibre de meravelles

2. 9. 1 A = Societat Arqueològica Lul·liana de Palma de Mallorca, 6

Per Jordi Siffinol

Ací comence la taula
del molt excellent e me-
revellós libre de mer-
velles. En el rement
apellat *libre* lo qual
seu menys *Arabo*
lull

Lo primer libre qu'es
de Deu

De la primera part, e prin-
cipalment si es Deu

Que es Deu

De la unitat de Deu

De la trinitat d' Deu

Non es Deu

De la creacio del Mon

De la incarnacio del fill
de Deu q' se en nra dona
sta Ma

De la sta passio de nostro
Senyor xpi

De peccat Original

De nra dona sta Maria

Dels profetas

Dels Apostols

Segon libre
qu'es d' Angel

Si angel es alguna cosa
o no

Que es angel

De enteniment de Angel

De paraula de Angel

Tercer libre qu'es

de Cel

De Cel Imperial

Del firmament

Quart libre qu'es

dels elements

De simplicitat, e composi-
cio dels homens

De la generacio, e corrupcio
dels elements

Dels moviments dels elame-
nts

De llamp

De Tro

De las rius

De la pluga

De la neu, e glac

De vents

De temps

Del Batalla que fo feta
deuant los dos fills dels

Reys

[A₁ f.1] Com que el manuscrit A és acèfal, el text que manca (des de la taula fins al mig del primer llibre) va ser completat per una mà moderna.

Rei haia voluntat amouira
lobras qui moques la spara
ye iusticia significada e, es
reuerent se que per un gran ser
pent lo pa lau sonet saguete,
ningun hom noi poeh a hira
va son entra m sanet hom
onequet galau lo qual serca
ua son poques for peniten
cia econtemplan deu eueu
lobras e, le espasa, ebeon qui
en la espasa d'usticia molt se
merchella d'aco que lo bras
ela spasa el'oeol significaua
en p'ho tant longament cogia
en aquella figura entio que
aportebe co. p'aque aquella figu
ra era feta. senypr. dix fe
lis agustia semblonra que uor
dico que significa bells amich
dix lo dormita, considri an de
ueds que agust mon. es per la
anima olasio debe, car son oc
sio debe, no peria euer tant bel
mon com agust. E, si deu re
moera serit lo mon per ocasio
de mal, car mus serit de mal
que debe. E, com be recoue a euer,
om al recoue a no euer, es rom
stant, que auo per que lo mon
es bo es deu, e aco per que lo mo
seria maior on mal que en be.

seria no esser deu, sens lo esser
del qual tant quant es seria de
bades, eragun se que be for puto
que for mal, e mal seria, p'ho ma
lore, eseria la si debe. Eraco es
molt inconuenient per lo qual es
eclarat deu euer. Felix con
sidera molt on les paraules que
son om. si deija e, se anima se
comensa alegrar, com p'ant
ad plori dix agust les paraules,
v'it tuc espasa de coratge, oron
la p'contra om lo lo p'om el'aua,
h'adu. for alguna cosa ale v'it
deleguitoria a auidare ne la ueritat
que en me anima euer s'ella en
amar deu no desullira. Bells
amich dix lo amica, on deues
caritat e iusticia, equa la p'ito
ressa deu amant. E, serita, con
ell reconspau, ha leuessa ale
sua gloria. e auor hadada me
nora com siate for contra temp
tatione que cregats on deu que
en altre mecha no gnetis m'bonde
que hom qui hapra tant ale ne
gon com vos haueu, deu euer
for decoratge, e per aco deu
auitox at Compedi al diable
per lo que vos vos aciu eumen
en euer for e form de
coratge contra tempta
tio euer. Equi los hom
haedite

De si va ala pagina 101111

no de membra encere e amare
 deu. **S**emper dicitur deus ha
 donada perfectio al potiluna
 estolo clamores, planges, sup
 rioro e voce corp. vno hom
 es en est mo en ari iustet
 que gupw cor lo mo ed deo
 adonax p an error. **P**er p
 hom que fia pfit en vno a
 pom C. iustet en mas e per
 ago iom so gra mauepla de
 la iustetio dlo homes dey
 ue ne enge pte fill ex lo
 Penya la pfectio de homst
 en y. maneres una es en
 quat hom es corda e agra
 pfectio es compla. **L**itero es
 en quat hom pot haueo per
 fectio en membra encere e
 amar. **A**lana ~~ma~~ semblaza
 de granca iustet e etonal
Quom dicitur pfectio mauepla
 m de p que la aia p q es fo
 ra a semblanca de deu uolal
 ma oia membra encere e a
 mar. **E**as plectet dou o
 maiorinet ad deo fia ca com
 plix q abast ala aia a ser
 membra encere e amar. **A**l

Ex lo **S**imilia deo os abastat
 ala aia en cor membra cor
 e amare e vol que la aia ha
 pfectio p al amobrav encere
 e amare. **L**a qual pfectio no
 pota haueo sino membra en
 conia e amare alre cor p
 tal que p agtes msa ne pug
 ca ser compla en deu enc
 ere e amare. **A**lre cor q
 foch gbolta ex laro aygua e
 corra cor ho fia p qncao que
 amare pusa gbolta cor
 p calor ha mayo pfectio e
 estalto en similia que en
 laro aygua e fia e ago es a
 signifficaz a la pfectio e hu
 mano pfectio ha en similia
 ya ha donat pfectio que for
 amare qe es pite en lo a
 nre e y ago fill la anima
 cor quat membra encere e aia
 ey alca oia que no fia deu
 cor ho membra ho encere ho ma
 p qe que haia en p pfectio
 e en a hama haueo pfectio
 de membra encere e amare p
 qe que fia pfectio en membra
 encere e amare deu. **S**emper
 deo ha donada pfectio a lo p

[A f. 169v] Aquest manuscrit és esmenat i corregit per la intervenció de mans molt diverses.

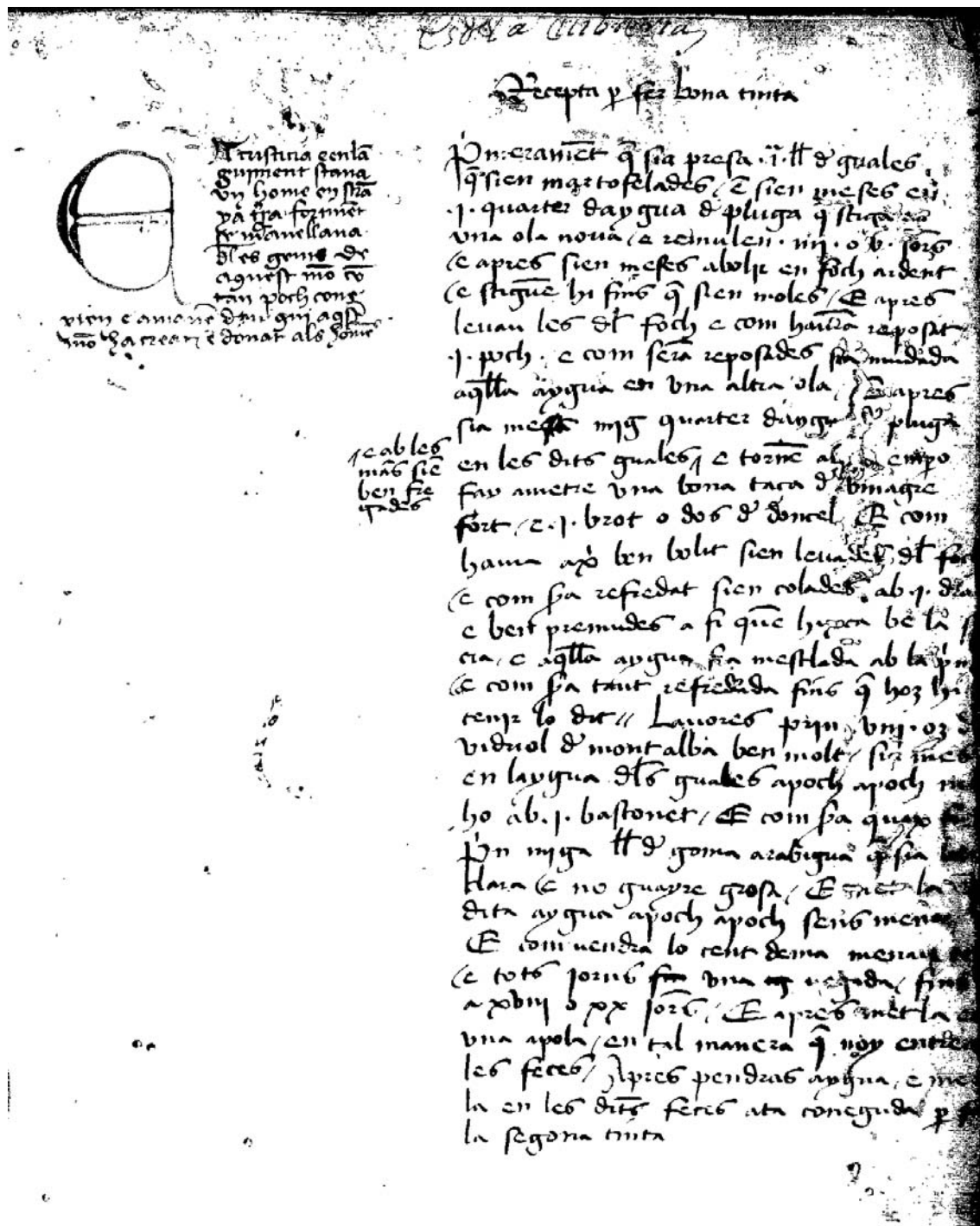
meses. en ap[re]s dema m[er]ce
al abbat / a mon[es]tres de
nat ell / e' denat tot lo
Pouet / e' en ploiat ab gra
deuocao semena. **O**ffig d
ffelip hama que ell hague
e que anas p lo mo se
dos que a ffelip so alve
iat. labat e' tot lo conet
conferre al voge / e' m[er]ce
re h[ic] non p[ro]p[ri]e ffelip
Labat dona benedictio a
ffelip e' ffelip ana per lo mo
recoptay lo h[ic] de thane
y lles e' m[er]ce h[ic] ag[er] se
dos les m[er]ces d' acto
hana. **L**abat e' tot lo co
net ordonare que p tot
reps hague en ag[er] v[er]ge
no v[er]ge q[ue] hague ag[er]
offig e' que hague non ff
lix

Benege l[ic]et glorifficat exaltat
sanctificat sia lo nom de
xpi e' dela sua beneyca mare
madona sea maria. **A**n e' f[er]re
A e' tota tempo.

Figuers labat ap[re]s ffelip ^{de m[er]ces} so f[er]re
e' acabat en barcelona d[is]p[er]p

re a .x. dies de janer del
ap[re]s de la nat[ivitat] de n[ost]re s[en]yor
.v. cc. lxxij.

223

[f. Ir] El que havia de ser el començament de la novel·la acaba sent un espai en blanc aprofitat per escriure una recepta de tintes.

go se maueilla d'les gentes p q' al dia d'la
 lutz mort entenen en donament lo qual
 volen que som los fura com los poterra
 si q' aqll monge entes que a quella maza
 liella no s'auja recomptada. ff. en son
 libre e dix que bona si fia q' som luy
 mates. Cap. i. p. ed. clauant al abar e
 q' onellas dauant ell e danant tot lo
 conent en plorant ab gran deuocio ell
 demana q' l'ofri q' ff. s'auja q' ell lague
 e q' anas p lo mo segons q' a. ff. fo ato:
 grat. si que labat e tot lo conent ho se
 i pen al mengo emeten h' nom lo sego
 ff. Clabat dona sa bnedicmo a aqll
 seluy. Cap. i. ff. ana p lo mo recomptat
 lo libre de maueillas en multiplicata a
 quell segons les maueillas q' trobana
 Clabat e tot lo conent ordonaren q'
 p tot temps agues en aqll monestru
 monge q' agues aqll ofri e q' agues
 nom. ff.

Quenerat loat glorificat exultat
 e iustificat si alo nom de ihu xpi e d'la
 sua benedictio maza madona s'anta. m.
 ara e tostemps sans fi amen.

Qui scripsit scribat semper in do
 mino. v. quat amen.

Quest libre es apilat libre de ma
 uellas fo scrit e arabat en vilassan
 tha d' pierres a. x. p. dies d' janyer. m.
 a. r. v. b. m.

Deus entellegible e amalle
 i fmdamet. hui hoenet no coequit
 pobre d' vna e amycha idigne
 p culpes e pitats fa ab vna utur
 aqst libre d' pnteno al seu amat
 fill p' tal q' itenao p gra vna lo
 endret en uos coneyez amar
 hoiaz e fuyr. E uera enteno
 sia en aqst mo e en laltre e
 honor q' li coue amc.

Del prolech. 1. Cap

Considerant iact en
 mo lit fuy mebrat
 com lo mo es en f'lat
 stament p p' uatod
 va pnteno ab p' tuda
 al' l'ima entemmet
 p defalliment de volz de s'ordonat e
 en membrar entendre e m' porhs so
 los s'omens q' stan en bon stament se
 gons oparacio daqlls q' torbe lo mo
 q' en lurs obres no san va pnteno
 p' aco es amj molt temable lo de falli
 ment q' es en lo mo e tamme glo men
 fill q' n' a me fa amalle e q' noulla
 ment ve en lo mo s'aua de falliment
 de enteno. Cap. i. p. ago q' pon aqst libre
 en lo qual sapia coney pnteno p' la
 qual conaxentra son voler la pura
 amar fuyr e mo strar ales gentes
 remembranca d' las v. n'afes d' mo sen
 vor ihu xpi q' es d' n' e som de p' tuz
 aqst libre de pnteno en v. capitulo
 q' seguent d' iun sio d' n' creano en
 carniario temptano. Amalle fill
 aqst v. capitulo de pnteno son
 bastants a s'aua doctna e ve d' pnteno
 no. Et en tot quat cogitadas pla
 ras e furas ta s'forca s'aua ordonada
 e va pnteno e noy s'ic d' s'obedienc
 n' iuzios. Car au' n' argent cas
 relle n' cutat empis n' regnat
 pentis honamets v'ida n' delicamets
 no valen tant co fa va e deuora pnteno
 f'rti ficada en sumariage ab
 s'elliberano d' f'ranf'arbitre en ius
 n' f'rat remembrament volz e entedre

[f. 128r] Colofó del Llibre de meravelles i començament del Llibre d'intenció.

en los q'ra q' conene mas los b'mgre sos
fill tempta lo demoni ab desitars vestim
menjars s'arors e b'nanances p'ta q'le q'it
ta d'la intencio en q' son stablles en putat
e q'le meta en q'lo q'it'at l'ura avaricia e
gull' auidia enuiosa q'ra q' la virtut' sen
straries **C**o'cedere fill son stablles
en ruitat e en altre lor's p' intencio que
aporten los coses n'mas a aq'lla ruitat e
p' l'ura treball' p' f'ic' q' se q' elle p'ure
guanyar en l'ur of'ic' mas lo demoni tempta
ta los m'caders ab avaricia q' p'para
e q'nta p' tal q' d'ar an' p' b'n' q'nta d'it
l'itat e p'or aco' f'ale des'igar of'ic' d' b'n'
grosia ab lo qual des'ig' los q'ra d'la in
tencio p' q' son stablles e ruitats ta'ille
e viles lo qual of'ic' d' b'n'grosia es d'fi
gat p' la s'p'ora q'ntencio elos del'it's
els b'n'zaments en q'ls b'n'grosos son
des'igars p' la p'ma s'nd' q'ntencio tanu
da pob'etat d' s' d'ane en b'n'grosos p'ud
leu'ament q' en m'cader **C**on ruitat
fill es stablles p' intencio d' fabricar
e aco' m'at' se seguey d'ale' al'it's m'ac'
ra' mas lo demoni tempta los m'ac'
ra'ls ari' com lo s'nd' farrez agu' q' d'it
d'it'at fabricar p' intencio q' q'nta e d'la
ia rig'os son m'at' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
fos infant's en q'nta d' d' d' d' d' d' d' d'
adicia lo b'n'grosia e q' d' fill lo far
rez q' q' se'it al' demoni q' f'ale' ar'
son of'ic' en la intencio p' q' es farrez e
es farrez son d' p'ntencio d' m'at' d' d' d'
paria ar' com m'cader d' d' d' d' d' d' d'
tenno d' m'caderia com q'ra f'ale' m'at'
ap'rant e venet **C**onable fill intencio
es lo q'pl'ment d'la p' f'ano' d' d' d' d'
los d'omens son obli'at' q' m'at' d' d' d'
obrians e m'ouens d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
aaquest' mo' e q' d' d' d' d' d' d' d' d'
fill lo demoni p' fort'ement tempta los
d'omens en la intencio p' en altra cosa q'
p' lo des'ig'ament d' m'at' d' d' d' d' d'
t'it' tot' co' q'nta p' intencio on co'nt' fill
en ari' ac'om' lo d'emoni d' d' d' d' d' d' d'
en d'ome p'ccador mudant lo d'la p'ntencio
en s'p'ora e d' s'p'ora e d' s'p'ora e d' s'p'ora
ab mudament acc' d' d' d' d' d' d' d' d'

p'ro fill q' fill q' quart' d'el demoni en la
intencio que d'it'as en tos f'ets' com s'
aq'lla pot' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
da tu p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
Conable fill f'it' es aq' d' lib' d' d'
intencio ab gratia e ab ayuda d' d' d'
e com entencio d' d' d' d' d' d' d' d' d'
pensio p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
e p' p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
lo mo' p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
q' p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
t' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
que tu fill p' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
nat' q'nta q'nta q'nta q'nta q'nta q'nta
com los d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ment en l'ur d' d' d' d' d' d' d' d' d'
te p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
e d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
temp' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
co' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
sienna ord' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
Con d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
ria s' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
entencio d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
volentat am' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
en lo mo' a ord' d' d' d' d' d' d' d' d'
p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
los al'it's m'at' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
l'ur d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
segues d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
q' p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
virtut' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
t' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Con d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
f'it' p' f'it' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

[f. 138r] Colofó del Llibre d'intenció.

De caritat e d'auaricia . lxxi.
 De iusticia e d'iniusticia . lxxii.
 De caritatis e folia . lxxiii.
 De poder e fieuoltat . lxxiiii.
 De temperancia e gola . lxxv.
 De largela e auaricia . lxxvi.
 De castedat e luxuria . lxxvii.
 De diligencia e acardia . lxxviii.
 De humilitat e egul . lxxix.
 De otinencia e en ueia . lxxx.
 De paciencia e pa . lxxxi.
 De beneuolencia e maleuolencia . lxxxii.
 De lealtat e deslealtat . lxxxiii.
 De uoluntat e uoluntat . lxxxiiii.
 De ueritat e falsedat . lxxxv.
 De merit e de culpa . lxxxvi.
 De obediencia e d'obediencia . lxxxvii.
 De ordinario e desordinario . lxxxviii.
 De uigila e pibela . lxxxix.
 De libtat e uoluntat . lxxxx.
 De semblata e d' dessemblata . lxxxxi.
 De laor e de blalmer . lxxxxii.
 De pfermo e ipfermo . lxxxxiii.
 De noblea e uileia . lxxxxiiii.
 De creper e mnuar . lxxxxv.
 De curar e d'pedre . lxxxxvi.
 De arduet e d' uoluptate . lxxxxvii.
 De honorat e d' desonor . lxxxxviii.
 De belesa e d' legesa . lxxxxix.
 De consolacio e d' desolacio . lxxxxx.
 De goig e d' tristitia . lxxxxxi.
 De concordata e d' uoluntat . lxxxxxii.
 De comecamet e fi . lxxxxxiii.
 De granca e d' pouca . lxxxxxiv.
 De acostuata e d' desacostuata . lxxxxv.
 De p'eliano e d' hanc arbitre . lxxxxvi.

140

De abstinecia . lxxxxvii.
 De conuenca . lxxxxviii.
 De confessio . lxxxxix.
 De penitencia . lxxxxx.
 De oracio . lxxxxxi.
 De almoyna . lxxxxxii.
 De entenno . lxxxxxiii.
 De temptatio . lxxxxxiv.
 De uana glia . lxxxxv.
 De edificat . lxxxxvi.
 De Regimet . lxxxxvii.
 De electio . lxxxxviii.
 De peccat . lxxxxix.
 De Resurreccio . lxxxxx.
 De miracles . lxxxxxi.
 De la glia q' los angels ha en paradis . lxxxxxii.
 De la glia q' la aia d' ho . lxxxxxiii.
 De la glia q' el cors d' ho ha en paradis . lxxxxxiv.
 De la pena que els dapnats han en infern . lxxxxv.
 De la pena q' les aies ha en infern . lxxxxvi.
 De la pena q' el cors d' ho ha en infern . lxxxxvii.

[f. 140r] Final de la taula del *Llibre de meravelles*, el *Llibre d'intenció* no en té.

XIII

T ha comença les rubriques et libre de marauells lo qual libre feu en Ramon lull :-	D els p̄eres --- xxvii
Q uence lo primer li bre qui es de deu .iiii.	D els apostols --- xxix
D ela p̄meza part e p̄me .i. caniet si es deu --- 3	Q uence lo segon libre qui es dels angels .xxiiij.
Q ue es deu --- iiii	S es angel o no es alguna cosa --- 3. xxviiij
D ela vinitat de deu --- vi	Q ue es angel --- 3. xxxiiij
D ela trinitat de deu --- viii	D e entener angel --- 3. xxxvi
Q ui es deus --- xii	D e parula angel --- 3. xxxviij
D ela creatio del monde .xxiiij	Q uence lo terc libre q̄ es del cel --- 3. xxxviij
D ela p̄nacio quel fill de deu pres e n̄ra dona s̄cta maria --- xlv	D el cel imperi --- 3. xxxviij
D ela sancta passio de n̄re señor ih̄u --- lxx	D el firmamet --- 3. xxxviij
D el peccat original --- lxxiiij	
D e n̄ra dona sancta maria --- lxxvi	

[f. 13r] Començament de la taula.

Quomenca lo vij. libre.
qui es des bistic. lxxij.

De la eleccio de Rey. lxxv.

Del osell del Rey. lxxviij.

De la tracio que na canaxt.
tracta del Rey. lxxvij.

En qual manera na
canaxt fo porrez del Rey. lxxviii.

De los misterios que el
leho trames al Rey.
de la homens. lxxix.

De la batalla del leopord.
e sta onza. lxxx.

De la mort de na
canaxt. lxxxij.

Quomenca lo vij. li-
bre qui es de home.
lxxxij.

Que es home. lxxxij.

De que es home. lxxxij.

Per que es home. lxxxij.

Per que viu home. lxxxij.

Per que ame homi.
auec filla. lxxxij.

Per que es homi sa e
malalt. lxxxij.

Per que pque enuella. lxxxij.

Per que mor home. lxxxij.

Per que homi ame
los delus chqst mo. lxxxij.

Del plez que homi
ba en mentraz. lxxxij.

Aquestes capitols següents qui
son xx fins a Emmece. co-
mence en cartes. lxxxij. el vij.
d'aquest libze.

[f. 14r] Al final de la taula el copista adverteix de l'error d'ordre en l'enquadernació del manuscrit.

Deu en virtut de ta granua
 eternitat poder sauesta e volen-
 tat comença aquest libce de
 marauells: Del prolech: ~

Qu' tristia
 e en lang
 uiment. e
 tua bun home

En strama terra fortmet se
 marcellana dels gens d'ast
 mon con temps conexen e
 amien deu qui aquest no ha ce-
 sit e donat als homens en gra
 noblesa e honesta p tal que per
 ella so molt amat e conegut
 aquest home plorana e playna
 com deus en aquest no a ten-
 pochis amadors seznidors loa-
 dors. Epço que sia conegut a
 mat e seznit fa aquest libce
 de marauells lo qual de pteix
 en .x. parte q es asselat deu
 Angels. Cel. elements. Plan-
 tes. a d'atillo. Besties. home.
 Parays. Infern. Aquest home
 ania bun fill q molt amane
 e qui ania nom Felix al qual
 dix aquestes paroles.

Amable fill quax morte es:-

son los homens qui son e la. si ala
 qual tice semoz deus los ha ce-
 at. No es la ferroz ne la de-
 nocio q elles sola en lo temps de
 apostols e dels martirs qui per
 conegoz e amat deu languen
 e morien. Amaronellaz te co-
 ne bon es. Caritat e deuoz
 amada. V p lo mo e merene
 Nat dels homes psessen amar
 e conegoz e llor deu. Toda la
 vida sie endu amar e conegoz
 e ps ploca p los falliments dels
 homens qui deu ignoze e de-
 sante. Obedient fons fill a
 son pare del qual pres comiat
 ab gracia e benedictio de deu e
 ab la doctena que li dona son
 pare e ana p los hostages per
 qnt e p plans p ecna e p bo-
 na pnceps e p castella e per

[f. 15v] Començament de la novel·la.

179
Dix lezmita n'ial cose es que tot
na ama se semblata e v'ant co
les vnes coses son po semblato
a les altres d'ant son po ama
dores e p'aco se desentegon un
Rey ama ij filla lo fill maior
era po semblat en figura al
pare quel menor e p' la maior
semblanca quel fill maior a
ma al Rey amana lo Rey ma
lo fill maior quel maior lo
fill menor era semblat a la
reyna lo qual amana mes q't
maior E p' q' com lo Rey ama
ne mes lo fill maior quel ma
nor era la Reyna d'espagnach
del Rey e mezenella del Rey
p' que amane mes lo fill maior
quel menor aquella Regna
Dix al rey aquestes paroles
E Senor rey molt me ob gra
mezenella vos p' q' amate me
la un fill quel altre con ste
aboblos fills v'ed Aquell Rey
era molt fany e demena ala Re
yna p' q' ella amana mes lo fill
menor quel maior la Regna
despos e dix q' ella amane me
lo fill menor quel maior p' q'
coz lo menor era po semblant
a ella Regna dix lo Rey regna
creatura no es ta semblat a deu

com es angel coz angel no ha
coz e es cose fimesible e ha
maior poder de entendre e a
mar deu q' regna creatura
E si tant seza que angel no fos
regna cosa segme sia q' deu no
fos ten amanz de q' q' ha
po semblat q' dessemblat E vos
Regna auerets maior v'ent
e orde en amanz v'ze sembla
ca q' des en amanz sa semblata
la qual cose es imposibit E Senor
Dix felix alexmita molt me
plan la semblata que auerets ob
viadi p' la qual maners signy
ficat q' angel es alcuna cosa
mas dela regna me mezeritt
fortinet p' q' que no conegria
en lo Rey la natura p' la qual
amana po la sua semblata q'ta
sua dessemblata p' q'ta Regna
en si mateixa o desstoneira
E bell fill dix lezmita tant
es gra participacio enfze vo
lentat e entemmet q'ta volu
tat dela Regna qui amana
mes lo fill menor quel maior
desdiana lentemmet eta regna
a conegoz semblat na est en
la volutat del Rey ala volutat
dela Regna mebrat la regna
po soner la sua semblata en q't

auch d'itibencio e adu prela
 xitit e forza e entes se que
 dibano se mezenttana soe
 a sete e ell dyo a los homes
 mudo e p'cedis a me per
 cato e nos mezenttelle de se
 a me mas se se ne a l'ua
 cosa e no a me e aquella
 cose es de ne se no quel ente
 mmet no a p'cep ne hi ma
 nera ne d'itibencio quen a
 p'cedu aducho se mezenttten
 d'itita cosa :-

Assi feneu le libre q' parla
 de los homes :-

Des comença lo .ix. libre
 de los p'cedis :-

De la gloria q' los angeles au
 en p'yo es ta gran
 q' en aquest mo tota ente
 en la p'ria sobre tota cose
 se mezenttane coz en aq't
 la gloria hi dyo donadi en un
 de la semitaga de la graner

a mezenttota cose es mezent
 entede aq'tta gloria q' los an
 gels au en p'yo. Per se
 e felix se mezenttas de la
 gloria de los angeles dyo aq'ttes
 p'cedis de en p'yo bussem

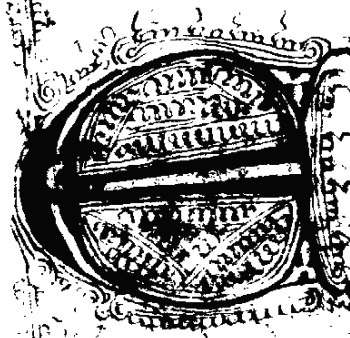
blanca alce dignitas los
 qual p'cedis de los angeles se no
 q' en un p'cedis los ange
 no p'cedis se mezenttas coz la
 boner de deu bussem itaga ahi
 matera la boner de los angeles
 e no matera fan la graner
 la excemtar lo p'cedis de deu
 totos los alces. La boner
 de deu hi sembla assi matera
 la boner de los angeles en graner

[f. 137r] Començament del llibre de paradís.

Comença lo prim libe	
De la primera part z p[ro]p[ri]etats	De la pluja
Que es deu m	De la neu el glas
De la omnia de deu v	De venus
De la imitat de deu vi	De temps
De nes deu x	De la batalla q son fca denat los dos fills de x
De la creacio del mon xi	Comença lo quart libe q es des plantes
De la i carnacio q fill d deu pres en nostra dona Sancta omnia xiii	De la genacio des plantes
De la sancta passio d nra senyor ihu xst xviii	De la corrupcio des arbres
De peccat original xx	De la veur des plantes Comença lo v libe q es des minerals
De nra dona sca maria xxv	De la genacio des minerals
De profitis xxviii	De la questio q son enre lo ferre el argent
De els apostols xxx	De la sman del ferre
Comença lo segon libe q es d angels	De alquimia
De angel es uno es altra cosa xxxii	Comença lo m libe q es des besties
Que es angel xxxiii	De la eleccio del rey
De encement d angel xxxiv	De la consell del rey
De paul d angel xxxv	De la raxo quena tenat el del rey
Comença lo terç libe q es d ial	En qual mana narrenat del rey
De el cel z imperi xxxvi	De els missages q los tenat des homens
De el firmament xxxvii	De la batalla d leopart z
Comença lo quart libe q es des elemens	De la mort d nra senyor
De simpliçitat e composcio des elemens	Comença lo v libe q es d home
De la genacio z corrupcio des elemens	De que es home
De el nouimet des elemens xxxviii	De que es home
De el amp xxxix	De que es home
De errono xxxxi	De que es home
De les mig xxxxi	De que es home

[f. 5r] Començament de la taula. Aquí s'aprecia perfectament el paper tallat.

Deus te virtutibus bonis quibus creatus pro
at sancta et volentat comence. a quest libe
demirauelles del prolech. et belucy.

nterfuz e en
languimet sta
ua un home ex
strama terra
faceret fima

rauellaua des gens de aquest mudo
tant poch conere e ans deu qui est
no ha creat e donat als homes engia
nobles z bonca peral que palle sis
molt apete conegut. Aquest home
placaua e placia com deus en est
no ha tan pech amadors fudors
los dors e pro que sta conegut amat
e fima. Aquest libe demirauelles
lo qual de parir en deu parit co es
a fite deu d'angels. Al d'omeis pla
tes besties home. Aquest home
Aquest home huna en fill quemolt
amaua z qui haura nom fite. Al q
dig aque sta paules. Amable fill quem
morta es sanetatuat e deuono e
pochs son los homes q son en la fite
qual nre s'empor deu los ha creats no
es la feruor m la deuocio que e en fite
en lo tps als apostols e als oratris

metallo

qui p coner e parmar deu languie
emorie. Amarauntar recouenes
caruat e deus coner or plene
emirauntar de fite p que fite
amar e coner e deus deu. Gora
ta vida sta en du amar e coner
e plora p los falliers de homes
qui sta ignore e de fite.

Comence fite fite am pedel
qui pres coner e deus e cable
neduto de deus e ab d'obra que
dona son pe / sus plene fite
e muis e p plene penes e
pollar e p plene e p plene e p ca
peuats amarauntar deus ma
rauelles que sta deus e deus
nans co que deus e deus e deus
co q fite deus e deus e deus
mena palar e deus fite reu
renate home.

Dei pmeru pite fite de
om fite se pmeru pite
pate fite pmeru pite
ge gante hacamat lon
guant e deus fite pite
ress pmeru pite pite
de fite mall pite pite
uos com fite pite pite
cage m q fite pite pite
q pite doner pite pite
p fite pite pite pite
ora ouelle pite pite pite

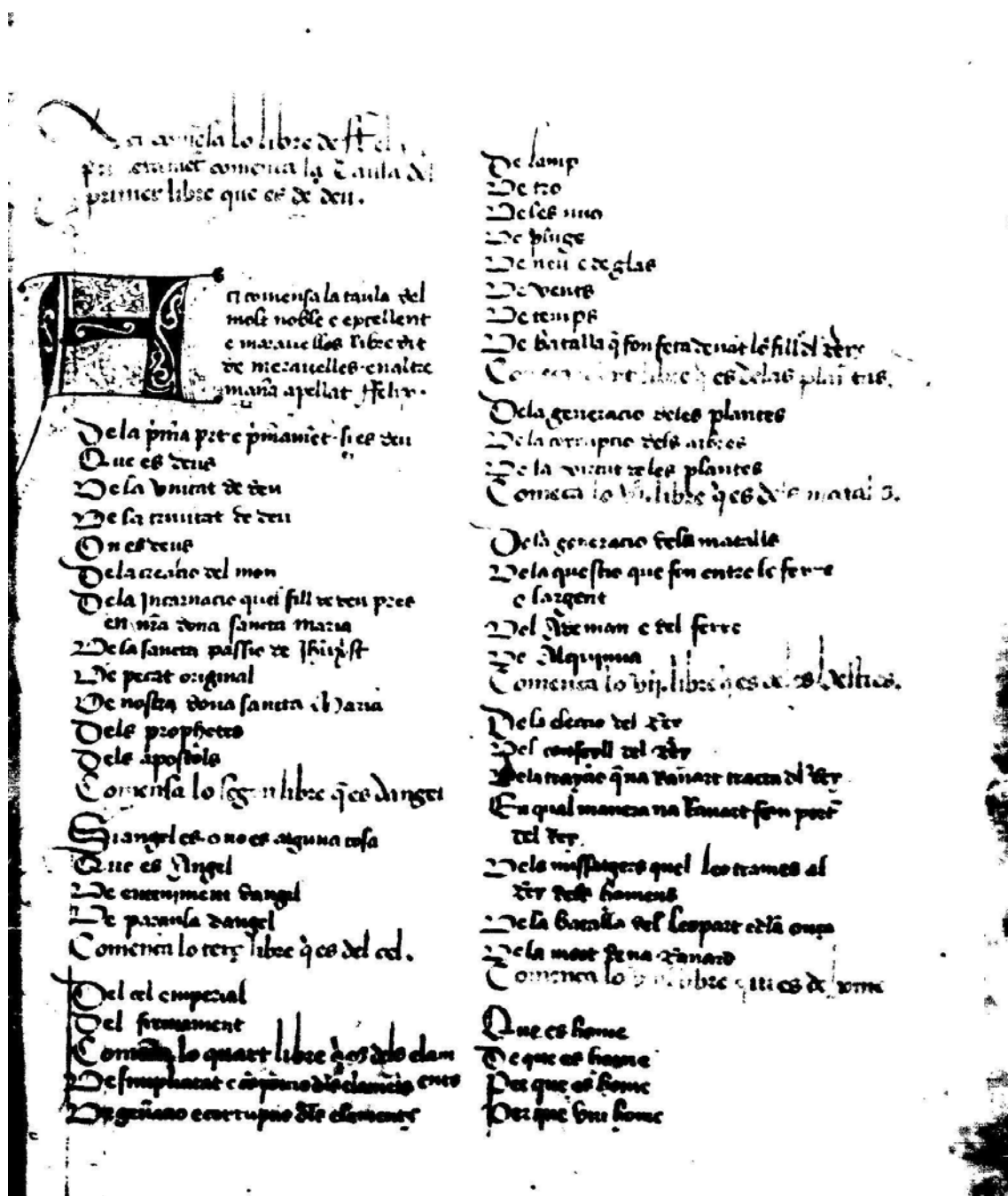
[f. 7r] Començament de la novel·la. Al marge es poden apreciar algunes esmenes d'L1.

besties defendre poguesstes. **¶** En
la pastora sempre deus es spacia co
pamare confort demo coratge e
ensa guarda z virtut estuch enest
bostatge cor ell ajuda a tois aquells
q enell se confien z cor hatot poder
he tota sania etota bondat som me
mesa en sa guarda z en sa copamra
molt plach a felix les paules q dix
la pastora denze seyor dus eniaza
uellas com enella hauna tanta desp
anca e de sania e amauat en son
vuitge com hac anar vn petit ell
hoys qta pastora crida e plora molt
altamet e viu q corria detras d'elop
q sen portaua vn ampell felix semia
rauella dela pastora com hauna car
dar dmet que ell se en calcaua de
metre quela pastora en calcaua lo
lop e felix ves ella vema corret p
tal queh auidas lo lop jaqun l'ampell
e auis e deuota la pastora e ma als
ouelles e auis moltes ouelles. Agra
marauilla enra felix en pesament
deco que vist hauna emebra les pa
rauts quela pastora li hauna dices
deu enq tant se confiaua. **¶** E
me que felix en cogitaua es ma
uella de deu q ala pastora no
hac auidar pus q enell se confiaua
caeh en gran temptacio e duptra en
deu e hac oppmo q deus no fos zes
cor semblar hsb q si deus fos q ala pas
tora ajudas e ab aytal temptacio e op

pimo anatot lo fern felix tro alant q
es deuch en vn hermitage enq staua
vn sant home q longamet en theologi
a e en filosofia hauna studiar cabsts
lbrs e ab sa sania enaql hermitage
deu conieplaua e adoraua. **¶** Er m
ta saluda a felix molt agradablement en
son veyre mas felix noh poch redre
mas q tot es balayis se gita asds peus
e estech longuamet ans q plar pogus
lerimta semarauilla de felix q plar no
podia z en son semblat conech q alai
es balaymet hauna felix en son coratge
semarauilla d'la temptaco que hauna
la qual molt fortmet loturmetauar
on pus fort met era curmetat mes
consideraua e asfermaua q deus res
no fos cor si fos ja nol volgia jaquit
car entan fort temptacio emaiormet
pus q ell p amor de deu hauna pposat
q anas p lomo p tal que ales ges lo
fos amat e coneret homar e furr.
¶ Ells amichs dix lerimta uos q
hauis m p que stats tan balayis. **¶**
mpor dix felix molt son marauellat
de deu com ma desempaia m m ha
jaqt caer en tan greu temptaco m p
que desempaia la pastora quellop
ha morta et adonchs recopra al sat
hom com era tant endubitacio q d
fos res e p galo queh ajudas com po
gues eer en la deuoco e en la fe q eer
sola. **¶** Elx dix lerimta en sona rta
hauna vn fern q molt amaua iusticia e

Semo dicitur scilicet a questa semblanca
 q' vos dehus q' significa bellseme
 chs dicitur lermista cōsuetar deuers q'
 a quest nō es palama occasio de
 cot sens occasio de be no pona er
 tan bell' mo com a quest se si deus
 res no era seria lomo h occasio de
 mal' cormes fia de mal' h debet
 cor be se coue aq' e mal' se coue ah
 no er es sembla que co p' quel mo

Quasi si dicitur non est. nihil est in esse nisi quidam. qui videt finem a
 suo finem limitat. Et sic ex mundi opy concedit illi finem ad esse
 et quod bonum est esse la malum est non esse. intelligit clare quod si dicitur non est
 plura est malum et non esse quod est bonum et esse. Et est videtur. Quod
 est huiusmodi quod mundi est bonum. Quod eo quod dicitur quod sumum bonum est in esse
 mundi quod suggestio est bonum. Quod a summo bono non possit pcedi in bonum
 et si dicitur non est. unde non huiusmodi quod obnoxio est eorum. Quod ex ipso non est
 nisi malum et non esse. quod nullo modo per pcedi bonum negi est. non est
 pro nullo huiusmodi esse. Quod si sic huiusmodi esse non quod esse.

[f. 1r] Principi de la taula del *Llibre de meravelles*.

Deus es virtus à tota bonitate
neque etiam potest sanari et volu-
tat. Començat aquest libre de mer-
velles del prolech.

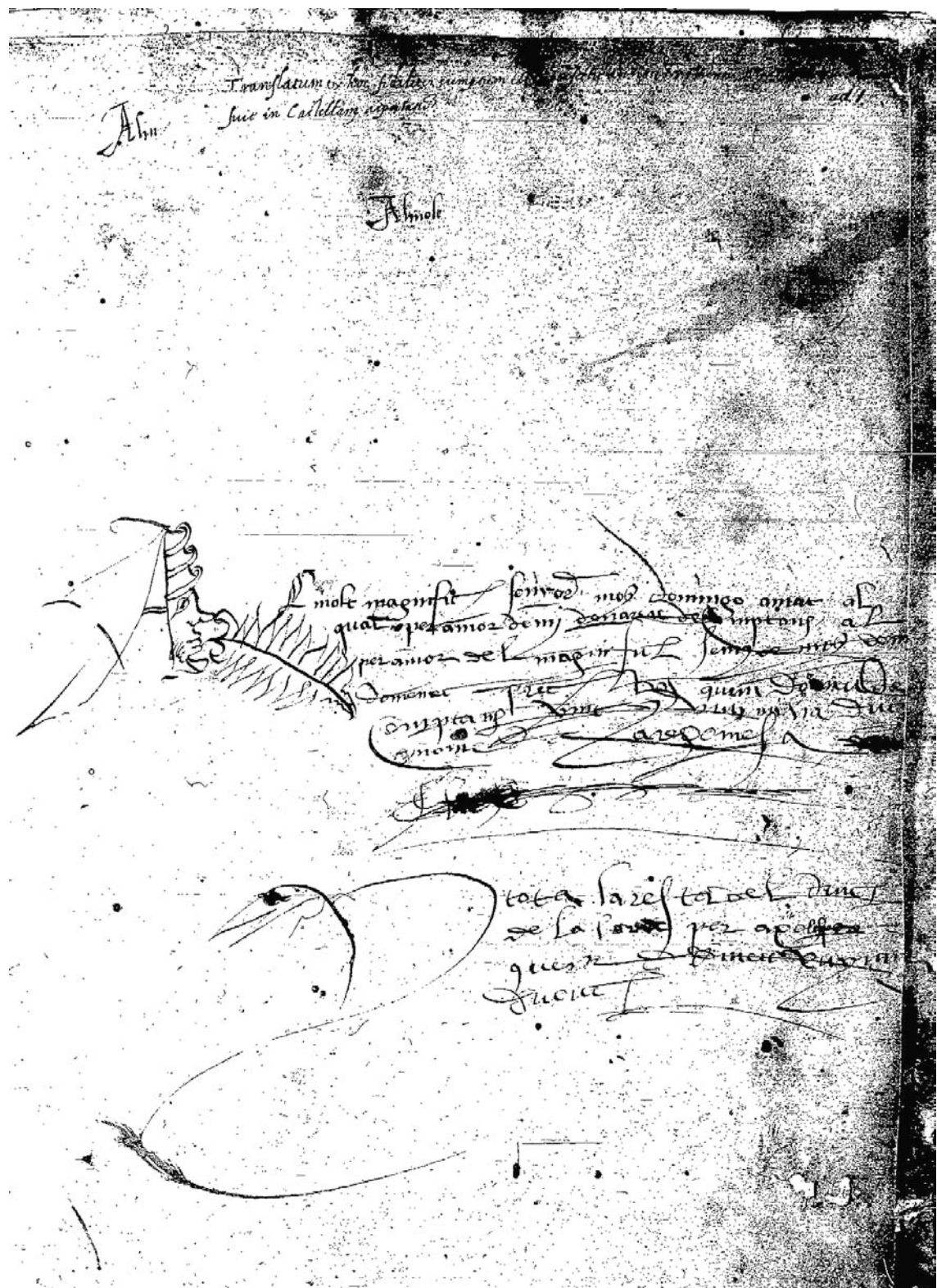
Meristia hi en lo
gimem. stanchim
hont en stanchim
fortment se mara-
vellant d'altres gentes daquest mon
com ten pech concever e amari deu
qui a quest mon ha creat e donat
als homens en gran noblesa e ho-
nra. Et tal que per ells fos molt
amari e concepit. Aquest home
ploreant e plorant deu deu en est
mon ha tot pech amari e fuyt
loaltre. Et per ce que sia concepit
amat e fuyt. Si a quest libre de
manellat lo qual a parlar en
part. Soes a sebre deu. Angelle
Elamite. Ecl. plantat. D'ort
bestie. home. parlar. Justici
Aquest home ha una bun fill que
molt amari qui ha una nom felix
al qual dix a questis parlar. Sim-
ble fill quax tu. ta es fama a ca-
ritat e deus te pech son loe ho-
mens qui son en la fi ala qual
nie senten. Deo les ha creant. No-
es la famer. uela deus te. Jesse.
Sia en lo temps de a postole. E
mari. E qui pe. concever e amari
deu languin e me. Qui. Ama: a-
vellat te com on es caritat e deus
te amari. E pe. lo men e manel-
lat d'alt homens pe. que assen a a-
mar e concever e alode deu tota te

Deu. Si en deu a amar e concever
vna pe. los fillim. E de homens
qui deu igne. en e de famen. Deu
son fillim assen. par. del qual pe.
concever ab e. ama e ab deus. En
deu e ab la dectima. queli dona son
pare. Ama per los besties per.
molt e pe. plant. per. com. ep-
peblat e pe. p. m. per. per. Car-
vella e pe. Conter. E manellat de
les manelles qui son en lo men e
manant pe. que concever e recon-
tant pe. que sabien treball e en-
palle se mania. per. tal que adens se-
fira. concina e honor.

Qon felix son par de son
pa. ce. fo en llun gran
besties e hac amat lon-
gimem. En contra una fama par-
te. q. qui quadauc bestie. A. In-
qui dix. Felix. molt me manellat
ues com tota sola. que en est. los
corte en que son moltos males
besties qui por se dona. Damp-
nate a. bra. p. dona. E nes no
hant. Ho. es. queles. E. es. en. de.
als lope ne alce. malce. bestie. de.
pe. de. pe. que. D. ix. la. pas-
te. a. f. de. de. es. pe. que. com.
panya e. con. de. de. que. co. arge.
e. en. sa. quada. e. de. que. est. de.
est. bestie. Co. ell. quada. que.
aglle. qui. en. ell. se. con. de. e. co.
ha. ter. pe. de. e. tota. fama. e. to-
ta. bon. de. se. me. n. de. en. se. pa-
de. e. en. se. Com. p. an. de. de. de.
v. de. a. felix. se. p. que. de.

q non segon felix labat
zona se benedixto a segon
felix e segon felix ana
p lo mo rector de loli
bie de manilles Enmfn
plura aqta segons les ma
nilles que acrobans. Ela
bat e rot lo conet ordinar
que p ros tps haguen m
aqta oronari mope qui
haguen aqta opm e qui
haguen non felix

[f. 1r] Final del *Llibre de meravelles* i del manuscrit, sense colofó.

Full de guarda amb anotacions.

<p>Quia res dicitur de rota hinc a gratia e. et nar. po. d. p. u. ca. e. uoluntas</p>	<p>Quoniam lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. aquest. libe. de. ma. cau. llye.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. del. plech. corte. un. dele. p. m. t. p. a. e. s. s. d. e. u.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. d. m. t. a. t. de. d. u. corte. un.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. h. u. i. t. a. t. de. d. u. corte. un.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. r. e. r. a. n. o. de. l. m. o. corte. un.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. m. a. c. r. a. n. a. d. o. q. d. f. i. l. l. i. d. e.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. p. r. a. e. s. p. r. i. n. e. a. d. o. n. a. p. r. a.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. p. a. r. t. a. p. a. g. o. de. n. o. s. t. r. i.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. p. r. e. a. t. o. r. i. g. i. n. a. l. c. a. r. t. e. s.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. n. o. s. t. r. a. d. o. n. a. p. r. a. n. a. r. i. a.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. s. c. a. r. t. e. s.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. de. d. u. corte. un. dele. a. p. o. s. t. o. l. e. c. a. r. t. e. s.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. lo. p. r. i. m. o. libe. q. u. i. e. s. d. e. l. e.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. lo. p. r. i. m. o. libe. q. u. i. e. s. d. e. l. e.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>
<p>Comensa. lo. p. r. i. m. o. libe. q. u. i. e. s. d. e. l. e.</p>	<p>Comensa. lo. quart. libe dele. plan. et. corte. un. dele. simplicitas. e. dele. copositas. dele. pla.</p>

[f. 1r] Començament de la taula del *Llibre de meravelles*.

[f. 2v] Famosa miniatura d'aquest manuscrit al començament de la novel·la on es mostren tant motius de l'obra com de l'autor.

latria Et deus est se que
 demerit filio se moeris dno
 aquis pante. Apertore
 deus gloriosus fmo fcs cor
 est iust e cor po no pon
 digno que longamit u
 da enton sup. marans
 llaram. de tu p que nom
 as allongada la vida ta
 nt de temps que po po
 gus vnyo ala fi. e com
 plie ma pmissa. anar p
 lo mon marauellant me
 de les gens qui not per
 cepon. ut conepan. ut
 ans e marauellat me d
 aquells qui fuesse e ta
 mon. p que pus forent
 ut not fuespan nitans
 ut conepo. **Om** deus
 planat que pus po de
 fall. acomplie aqst offic
 q tu lo dons abn. altes
 quin. sa pus dignis de
 my e que aqll compliepa.
 so en que po de fall. p mo
 et e p abreyamit de
 uida. **L**azori filio e fo
 molt plant p labat e p
 tots los monges e fon
 potrat deuant laltre ab
 molt gra honor

22el segon filio

Qom filio fon potre
 rat molt honrada
 mer e labat aely.
 pceptat e aely. recomp
 tat la vida. de filio. i.

monge qui era home sat
 e de bona vida e qui en
 fon. ceatge aely. exton.
 but lo deffere de filio
 e en sa memoria. entu
 nymor aely. extongues
 los eximplis e los ma
 xauells que filio aely
 recomptades. aqll mon.
 ste se marauilla. de les ge
 nts p que al dia de lue
 moer entene en honra
 met lo qual notn que
 hom. los face co fon foto
 vnt lo monge extre
 que aqlla marauilla no
 aya recomptada. filio
 en fon. libre e dno q bo
 na fia que hom. lay me
 pre. **E**n apes cloma m
 ce alabat e agenolla e
 dauat ell. e donat tot
 lo conat e en. ploer e
 ab gra deucao. demana.
 lo fia. que filio aya q
 ell. laqns e q anas p lo
 mo pego e q a filio fo pms
 labat e tot lo conat q pte
 ce al monge e meden li no
 pego filio labat dona sa
 benedimo a pego filio est
 go filio ana polo mo es
 comptat lo libre d mara
 uells e multiplica aqll
 pego les marauells ga
 teobana e labat e tot lo
 conat e donare que p to
 ts temps agus en aqll
 monestie moer q agus
 aqll offic. e q agus no filio

Anno libro sit laus gloria
 ppo amey anno d m h c a l v v o

Ruy episcopus episcopus cum semp dony no dicit

Pistio es mesclament de moltes coses
 així com de l'herba i de l'aigua com son
 mesclats
Prestar es cos que no pot ésser esp
 iat q' ninguna manera En així com ho
 me qui no pot espumar q' no haja
 aires e forç q' no haja noi
Pro es cos que es p' potència
 així com veritat o prepa p' autumet
 om la enten e color qu'es prepa p'
 vista o la neu
Pro que es justiciera: així com los
 lúbrics qui son fructuosa a besfer e
 la lletuga a plar
Potencia sonen en dues maneres la i.
 potencia es lo cos q' p' en la bestia a
 riam encampat q' p' e' d'at o d'ista
 qui p' e' color o volentat aumar
 l'altra potencia es cos p' q' q' es pot
 ésser axí com en la ma del home in
 enqui pot son ésser b'erna
Passio es aquell qui p' per pots a
 quell' qu'fa axí com laer q' ha pas
 so pots lo forç q' palpa e' b'af
 pall pots lo semos q' p' m'oreja
 artina: es cos q' ab altre e' sta pots
 una comuna natura axí com pots ho
 mo e' sta pe e' marí
Proportio es orde de grans a d'ona
 o' fa axí com a regim'et. rualta. o' p' e'
 e' e' axí com home p' tunc p' m'oreja
 e' e' axí com
Proportio es com la copia qui e' ca
 tions axí com home qui com es veit

no es acc q' e'et polia
Possible es acc q' e'et pot e'ff
 ientem'et m'ita entendre p'ore pes
 forç axí com l'entem'et q' m'ita e'ent
 bre endeu q' bonea e'granea e'entat
 e'les altes son d'na o'pa m'at'ed en
 nombre e' son val'ant reyal e' p'no
 fustes
Prediat es acc q' e' du d'ia o'pa axí
 com dome dequis du animal e' d'ipe
 dra axí com tot hom es animal e'
 tota pedra es axí com
Propinquitat es axí com d'ni a p'
 ropinquitat es acc p' q' la copia es d'
 p'and' e' coneguda axí com home axí
 e' p' q' la copia viure e' d'at'at e'comar
Quantitat es acc ab' q' m'ofa' les
 coses axí com p' longueta. amplexa.
 p' g'oua se m'ofa' axí com p'
 e' p' m' o' p' m' o' p' m' e' m'ofa' se m'ofa' se
 les coses nomb'at'as
Qualitat es acc qui fa e'et la copia
 axí com qual ella es axí com home p'at
 o' f'euol o' d'anch o' negre o' f'rua
 o' marí
Quiditat es la e'entia d'at'at' copia
 axí com d'axí com qui es e'entia d'ant
 e' humanitat dome
Relacio es acc p' q' d'na copia d'
 mostra altra d'entem'et axí com
 fies pare axí q' fia fill e' fia d'ny
 p'ndiant axí q' fia altre e' fia es ma

BIBLIOTHECA
 REGIA

[f. 218v] Final de la Taula d'esta Art.

D els piments pursos.	xxviii	que es de plantes.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	D els generatis a las platas.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	D els corrupcio dels arbres.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	D els virtut de las plantas.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	C omença lo setzen libre	
D els piments d'ou.	xxviii	que es dels metals.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	D els generatis dels metals.	xxviii
D els piments d'ou.	xxviii	D els q'sto q' fo entre lo fere	
D els piments d'ou.	xxviii	el argent.	xi
D els piments d'ou.	xxviii	D el asman del fere.	xii
D els piments d'ou.	xxviii	D el alquimia.	xlii
D els piments d'ou.	xxviii	C omença lo seten libre	
D els piments d'ou.	xxviii	que es de las vestias.	xliii
D els piments d'ou.	xxviii	D els electio del rei.	xliiii
D els piments d'ou.	xxviii	D els consel del rei.	xliv
D els piments d'ou.	xxviii	D els tiao que na reuare.	
D els piments d'ou.	xxviii	trua del rei.	xlvi
D els piments d'ou.	xxviii	E l qual manera nareuare.	
D els piments d'ou.	xxviii	fo portar del rei.	xlvi
D els piments d'ou.	xxviii	D els messatges quel leo rimer.	
D els piments d'ou.	xxviii	al rei dels homes.	xlvi
D els piments d'ou.	xxviii	D els batalla de l'ampart de	
D els piments d'ou.	xxviii	la onsa.	xlvi
D els piments d'ou.	xxviii	D els mort de l'ampart.	l
D els piments d'ou.	xxviii	C omença lo uchen libre	
D els piments d'ou.	xxviii	que es dome.	li
D els piments d'ou.	xxviii	Q ue es home.	li
D els piments d'ou.	xxviii	D e que es home.	lii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que es home.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home aver fis.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que el se fa en la uita.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home en uelozio.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home ama los altres.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	D els plazer q' hom aen melar.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	D els plazer q' hom a en melar.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	D els plazer que se a en uelozio.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	D els plazer q' hom a en uelozio.	liii
D els piments d'ou.	xxviii	P er que un home a plazer en otre.	liii

9443

[f. 1r] Començament de la taula.

Felicitat en langu
 met cithna .i. l'pme
 en estranha tin. for
 met se memuellaua
 de las ges aqit mon
 co tan pme conouit
 q' muna dieu q' aqit
 mon acut i conat als l'imes en gnm
 nobleza i l'onea p' tal q' p'ell fos mor
 amat i conogut. Aqit l'ome plorana
 e planha con d'icus en est mo. am pa
 uer amadors. i m'adors. lauadors. i p'do
 q'na conogut amat i fine. fu aqit l'is
 de memullat lo q' de p'rtes en .x. p'rt
 se et asab. dieu. angel. elemes. p'nnic
 m'nt. l'ethat. l'pme. p'mois. infern.
Aqit l'ome aua .i. fil q' mor amua
 e q' aua nom felix. Aqit d'it est' p'au
 lat. Amable fil. quant mori es saueg
 caner. e deuad. e p'nic so los l'imes
 q' so en l'itu. ala q' nre sen'p' d'ic' l'of
 acat. Nos la seruo' m' l' deuaco q'
 est sola en lo temps d'el. i p'rtos
 martir. q' p' conouit e y. amar d'ic' l'om
 gnan e monin. Ameruellar se coue
 lon es carnat e auaco. i n'ca. x. p'lo
 mon. e memuellat d'el l'pme. q' i'esse
 i amar i conouit. i azozar dieu. tota m'ny
 de sia endieu amar e conouit. e plora p'
 los fallimes d'el l'pme q' d'ic' ignora
 e de amon. **O** d'ic' fo felix. no pu
 re del q' p'ces comar ab g'na e ab l'pne
 d'ic'ion de dieu i ab l'at'na q' l' dona
 so p'ant. amua p'los l'ofenges p'mos
 e y p'nt p'ert i y p'oblat. p' p'nc'p'f
 i y anst'el e y auat. i manellauat de
 les manuellat q' so en l'omd' i remanaua
 fo q' no en rendia. i recontaua fo q' sabia
 en trebal se metia p' tal que. idieu fos
 finta reuerca i hono. De p'menu
 part i p'menuet s'les dieu. i.

On felix fo p'at' de so p'ant e
 fo cu. i. g'na l'ofenge i l'ac. m'nt
 longuamet. en conit. i. p'auer
 p'rtos. eia q' gardana l'ethat. Amigla
 die felix molt me memuel de uof con
 tota sola est'at en est l'ofenge en q' son
 m'oc'at malat l'ethat q' p'om' conat d'ic'
 uatge. m'ny p'ona. auof nos. uera fo
 la q' u'et u'ell. als lo p' m' al'at m' al'at
 l'ethat de fende p'ogut. **O** d'ic' l'p
 p'rtos. eia. sen'p' d'ic' el est'ant com
 p'nhia i con'for de mon con'atge. i en sa
 guarda i'it'at est'at en est l'ofenge.
 car el aua atoz aqit q' en el se con'f'ic'
 i car atoz p'at i tota sauega i tota lon
 tar. son me m'ca en sa guarda. eia com
 p'nhia. **O** d'ic' plac. i felix l'at p'au
 lat q' d'it la p'rtos de nre sen'p' d'ic'is.
 e memuellat co en eia aua caner de p'
 m'ca i de sauega. i aua auant en son u'
 atge. que ac. mar. i. p'at. i el am' q' la
 p'rtos. eia i plora molt. i l'om'et. i
 m'ny q' cona d'ic'at. i. lo p'. q' sen' p'rtos
 i. i. p'el. felix se memulla de la p'rtos
 con aua om dardimet q' l'op en cal'aua
 dem'et' q' la p'rtos. i en cal'aua lo l'op
 i felix uaf eia u'enu con'et p' tal quel
 aua de. lo l'op i'equ' l'ap'el i uaf i'enu
 m' la p'rtos. i. m'ny s'les ouell. i. q' auat
 mol'ois ouell. i. molt. mouat. Ag'na
 memulla eia felix en p'nt'at' de so
 q' u'et aua. i m'eb'at l'at p'au'lat q' la
 p'rtos. i. aua d'ic'is de dieu en q' t'at' for
 se con'f'ic'ia. **O** d'ic' que felix en nre
 ag'nt'at' es memulla de dieu q' la p'rtos
 no ac. aua'at p'nt' q' en el se con'f'ic'ia
 caner en g'nm t'ep'rat'io. i dup'at' endieu.
 i ac. o'p'rat'ion q' d'ic'is no fos res. q' sem
 blant l'is q' si d'ic'is fos. q' la p'rtos. i
 m'nt. Ab aua'at t'ep'rat'io i o'p'rat'io. ma
 tot lo' felix tro'ala m'ny q' es t'ruene

[f. 2r] Començament del text.

plussit q' pus q' eu defuit. ad plura q' u
fia q' tu nolo conuo. a. q. Nre q' n' fia pus
digne demy. r' q' aq' coplesea lo m' iue
ieu defal p' mouit r' p' ab' r' u' i' m' e' d' u' i' u'
da. **C**o' u' felix r' fo' m' o' l' t' p' l' a' t' p' l' a' b' a' r'
r' p' r' o' t' s' l' o' s' m' o' n' g' e' s' . r' f' o' s' o' t' e' r' a' t' d' e' n' i' t'
l' a' u' t' a' r' . a' m' o' l' t' g' r' a' n' h' o' n' o' r' . A' l' s' e' g' o' .

Co' u' felix fo' felix. c. xxx.
fo' t' e' r' a' t' m' o' l' t' h' o' m' a' d' a' m' e' n' t'
r' l' a' b' a' t' . a' c' p' e' f' o' i' t' . a' c' r' e' c' o' t' u'
d' a' l' a' u' d' a' d' e' f' e' l' i' x' . i' . m' o' n' g' e' q' e' t' i' a' h' o' m' e'
s' e' n' t' r' d' e' l' o' u' i' a' i' u' d' a' r' q' e' i' s' o' n' p' o' r' t' a' g' e'
d' e' r' e' t' e' n' g' u' e' l' o' d' e' m' e' t' d' e' f' e' l' i' x' . r' e' n' s' a'
m' e' m' o' r' i' a' r' e' t' e' n' e' i' m' e' s' . a' c' r' e' t' e' n' g' u' e' t'
l' o' s' e' x' a' p' l' i' s' . r' l' a' s' m' a' u' e' l' a' s' q' f' e' l' i' x' a' e' r' e'
c' o' m' i' t' s' . A' q' i' m' o' n' g' e' s' e' m' a' n' e' l' a' d' e' l' a' s'
g' e' n' t' p' q' u' e' a' l' i' a' d' e' l' u' r' m' o' r' e' n' t' e' n' e' n'
e' n' h' o' m' a' m' e' t' l' o' q' u' a' l' u' o' l' e' n' q' u' e' h' o' m'
l' o' s' f' a' l' s' a' c' o' n' l' o' f' o' t' e' r' a' . **C**o' m' o' n' g' e' e' n'
r' e' s' q' a' q' u' e' l' a' m' e' r' a' u' e' l' a' n' e' a' u' i' a' r' e' c' o' n' t' a'
d' a' f' e' l' i' x' e' n' s' o' l' i' b' r' e' . r' d' i' s' q' l' o' u' i' s' e' r' u' i' q'
h' o' l' a' u' n' e' z' e' s' . **E** n' a' p' r' e' s' d' a' m' a' n' i' c' e' a' l'
a' l' i' a' r' . r' a' u' o' u' e' l' l' a' s' d' e' m' e' t' e' l' r' e' n' a' t' t' o' e'
l' o' c' o' u' e' n' t' r' e' m' p' l' o' . a' u' t' a' b' g' r' a' n' d' e' u' o' c' i' o'
d' e' m' a' n' a' l' u' s' i' a' q' f' e' l' i' x' a' u' i' a' q' e' l' l' a' g' u' e' s' .
r' q' u' e' a' n' a' s' p' l' o' m' o' s' e' g' o' n' s' q' a' f' e' l' i' x' f' o' a' l'
r' e' i' a' t' . l' a' b' a' t' q' u' o' r' l' o' c' o' u' e' t' c' o' s' e' n' t' i' r' e' n'
a' l' m' o' n' g' e' . r' m' e' t' e' n' l' i' n' o' m' s' e' g' o' f' e' l' i' x' .
l' a' b' a' t' d' o' n' a' f' e' l' i' x' m' e' d' i' c' i' a' . a' f' e' l' i' x' . r' f' e' l' i' x' . a'
n' a' p' l' o' m' o' r' e' c' o' n' t' i' n' l' o' l' i' b' r' e' d' e' i' n' u' a' c' i' a' s' .
e' n' d' i' p' u' c' a' a' q' i' s' e' g' o' n' s' l' a' s' m' a' u' e' l' a' s' q'
a' t' t' o' b' a' u' a' . **E** l' a' b' a' t' . n' o' t' l' o' c' o' u' e' n' t' o' r'
t' e' n' e' r' o' q' u' e' p' r' o' t' s' t' e' m' p' o' a' g' u' e' s' e' n' a'
q' u' e' l' m' o' n' e' s' t' r' e' i' m' o' n' g' e' q' a' g' u' e' s' a' q' i'
u' s' i' a' r' q' a' g' u' e' s' n' o' m' f' e' l' i' x' .

Se' n' d' e' e' s' l' o' l' i' b' r' e' d' e' m' e' r' a' u' e' l' a' s' . A' g' l' o'
s' r' a' d' e' d' i' e' u' .
Qu' i' e' s' t' l' i' b' r' e' l' i' g' u' a' . e' n' s' o' n' c' o' l' o'
r' e' t' e' n' d' i' a' g' r' a' n' d' e' . i' d' e' n' p' r' o' u' n' e' f' a' n' i' .

128
No es hom joia q' es aq' per t' m' d' mal q' es aq' per m' d' bon
q' tant hom aires ~~en~~ en error q' no mes d' mal q' bon
quar hom no amadeu en la primera anta r' q' no es tot lo mal
q' feu ~~matomet~~ Con major be es en tu homo q' fou
met am deu q' la primera anta r' q' no es mal en tots los homens
q' p' d' p' nars on es p' ra en x' hoby fill los h'ls q' ta
p' n' a canren co gran co res be q' es q' la primera anta p' lo
cora mal q' es p' la r' agona.

26

[f. 134r] Una altra mà ha aprofitat l'espai en blanc per a comentar un passatge de la novel·la amb un fragment del *Llibre de demostracions*.

De los Capuchinos de Mallorca 5-9

Comence lo libre de mere
uelles appellat ffelix lo qual
feu mestre Ramon lull
Prolet.

Entrificia e en
Languiment. Havia un home en
estranya Terra. Fortment se mere
uellava de les gentes de aquest mon
com tant poch conexen e amon deu
qui a aquest mon ha creat e donat als
homens en gran noblesa e bonesaper
tal que poch fos molt amat e cone
gut. Aquest hom plorava e planya
com deu en a aquest mon ha tant
poch amadors servidors e loadors
e perro que sic conagut amat e
servit fa aquest libre de maravelles.
Lo qual de pertoc en .x. parts. Co
es a saber. Deu, angels, Elementz
Cel, plantes, metallz, besties, homes,
paradis, infern. E aquest hom
havia un fill que molt amava e qui
havia nom ffelix al qual dix las
questes paraules. Amable fill quax
morta es serviosa caritat e deuocio
epochs son los homens qui son en
lasi a la qual nostre senor deu los

ha creat, no es la fervor ne la
deuocio que esser solia en lo temps
dels apostols, e dels martirs p cone
xer e amar deu, languim e ms
rien, Amareuella e conue. Con
es caritat, e deuocio anada ve
per lomon e maravelles dels ho
mens perque cessen a amar e
conexer e loar deu. Fota cauda
sic en deu a amar. E conexer e
plora per los falliments dels hoies
que deu ignoren e desamen. Obe
dient fo ffelix a son pare del qual
pres comiat ab gracia e ab bene
dicitio de deu e ab la doctrina que
li dona son pare. Ana per los bos
catges, per munts, e per plans, per
erms, e per poblats, e per prin
ceps, e per castells, e per ciutats e
maravelles de les maravelles qui
son en lomon. E dimerava e q
no entenit e recomptaus e q
sabic, en treball e en perills seme
tiz portal que a deu fos fet a deu
rencia e honor.
Si es deu.

Com ffelix son pertit de son pa
re e son en un gran boscatge e ha an
at longament en conta una santa
pastorena qui guardaue bestiar. Am
go.

bona vida e que en son coratge ha
 retingut lo desig de ffelix e en sa me-
 moria, e en cominment als retonguers
 los eximplis e les meruelles que ffelix
 als v. recomptades, semeruelles
 dels gentes, per que el die dela fleur
 moit entechun en bonrament, lo-
 quel volen que hom los fassa com los
 enterra. E lo monge entes que
 aquella meruelles no havia recom-
 tadas ffelix en son libre, e dir que bo
 neo seria que hom ley mes en
 apres de ma mesa al Abat en aimolay
 deuant ell e deuant tot lo conuent
 e explorant ab grandeuocis de me-
 na lo offi que ffelix havia que
 ell hagues, e que anos per lo mon-
 segons que ha ffelix fo acomenat.
 Lo Abat e lo conuent consentire
 al monge e meteren li nom segon
 ffelix. E lo Abat dona benedictio
 a ffelix. E ffelix ana glomon recon-
 tans lo libre de meruelles. e mun-
 tifica aquell segons les meruelles
 que abra haue e lo Abat e tot lo con-
 uent ordenaren que tots temps
 a queston en aquell monestir misse
 qui hagues d'aque offi e que ha-
 gues nom ffelix. —
 E de noue loue glorificat de dono
 de Jezu xpi e dela sua benedictio

mare madona. Santa Maria ave
 e sempre e tots temps: —

E aquest libre appellat ffelix de
 meruelles fo escrit, e acabat de escriure
 en Barcelona dijapta a v. m.
 dies de Janer del any dela natiuitat
 de nostre senyor. M. CCC. LXV. —

Alabur y gloria de nostre senyor
 Deu Jezu xpi y dela Immaculada
 conceptis de nostre dona Santa
 Maria sempre verge fo acabat de
 copiar lo pnt. libre de meruelles,
 per mi Gabriel Lull, En lo Arxiu
 Superior dela casa dela Juraria
 dela Vint y Regna de Mallorca. En
 als x. de Setembre del any dela nati-
 de nostre s. M. D. CC. LXV. —

Astra qui condit nitidumq; coelum
 quiq; naturam generat planetarum
 curat ut nullam latente creatio
 Orbe
 Unde Divina speculantes mentes
 ante conflatu mirabile figuram
 qua creaturam simul et creatorem
 Inspicimus
 Qui tamen tantum subeat labore
 non erit toto per orbem
 Tam noas summi honorate patris
 Signatur
 Quam creaturam fide luminatam
 Lumen de terra fidei ministrat
 Una proe dicitur tunc infularum
 Gymnasium
 Ille Divino radiatus igne
 asiger Coelum Volat ad sequenda
 hoc ubi Dns speculatur animus
 Conflat aemum
 Tunc opus magna fabricas ante
 lucidum magnam Varietate
 magnaq; nobis relegit secreta
 Quae latuabant

Orbem felix nimirum Remora
 nulli tibi vere spolia Remora
 Dura et mirabilis felix Remora
 Mente
 Intra emullos
 Intra ponto
 Eius magis
 Ego sum tanto
 Vondum primum
 Verberata caris
 ari fundis
 finis

[f. 186r] El manuscrit es clou amb un Himne llatí anònim.

Cap. I. DE FELIX

Demostres q. Felix anaxi. Coitava el manuscrit
 de Deu qui de la pastorella no ha ajudat, puix en el
 Confessió: Caygu en gran tentació, e supro en Deu. Ha con-
 nio q. Deu no fos res. Car semblant li fonda q. si Deu no fos
 ala pastorella ajudat, e ab tal tentació, e opusio una
 som Felix fentalla nit que es deuenque en Un armítage
 en q. estave Un sanct. Rom. q. longant en Theologia, e en
 Philosphia havia studiat, e ab son libre, e ab la d'auera
 en a quell armítage. Deu contemplava e aduava el
 Amica. Saluda Felix. Molt agradabla m. en son venir.
 Mas Felix nati patre responde, ni veu Dix. mas que totet
 beleit seguir. Caygu peu, e elague. Longant an de parlar
 popues, la amica se nati q. de Felix, que parlar no
 fonia, e en son semblant ab ell. Conec que atou es be-
 iment. Caura. Felix an son pratje, se mataxella de
 la tentació q. havia. La qual molt forment seaturme-
 tava, e oppus fortment era tentat, mes Considerava
 e afirmava que Deu no fos res, car se fos la nol. Sa
 juras Caura entant fort tentat e majorment puix
 el per amord. Deu havia proposat. Lanat per
 la mon, per tal que ale gent se fessimar, e con-
 per onrar e servir.
 Deu amic Dix lo amica. Vos que ayeu, Reperq. Stas
 fant esbedes. Senor Dix Felix lo som molt manue-
 Nat. Deu. Com ma. Desemparat. nem hays adue-
 Caura, jaquit. Caura en tentació tant good. Reperq.
 Desemparat. La Pastorella, que lo slop ha morta. a
 las horas Felix vecontra el sant hom com era cay-
 gut ex. Titatio q. Deu ferre, e pregat que li ajudat
 com popues ever en la Deuocio, per la se que es en
 solia. Felix Dix lo amica. en una terra ha-
 via un Rey qui molt amava Justicia, e sobre sa
 Ca.

* Jaquie Caura. Deseria Caura

Los homens qui a Nra Santa se sepmicorreo de l'hem
 Don gra maravella. P. P. Blanquerna en lo temps de
 Profeta: se nuenia que per seanca hom conuenis las
 gens car seingermem creyen: En lo temps de Profeta
 e dels apstols se puenen miracles perq' les gentz no e
 molt fundades en Escritures e per aitz amaven miracles
 qui son demostracions de l'este visibler corporalment a ve
 com. E de uengut entemp q' les gentz amen raxons necessa
 rias com son fundats en granxencias de filosofia e theolo
 gia. E per aco se gen qui se filosofia son l'aygues en
 error. Onra la santa se Roma conuenen ab raxons
 necessarias les quals sen ab filosofia, e theologia.
 Molt se congue felix q' comencet d'las paraulas de Blas
 e loa e bney deu qui'l haucia illuminat de la Incan
 cio del fill de deu en la qual subitatio adoncs conuenes
 a d'las. J'elz prenque comat de Blas q' d'una p'lo
 mon seca maravellas aley quals poques conep e
 aymar deu. Finit el primer libre e comencat
 segon libre a d' de 9ta any 1662.

Comense lo segon libre quies
 L. De Angels x

Com J'elz sonch puntit de Blas q' ell sen ana p'una gra
 ualt hon troba una conuenes. Tot aqst es una felix qui
 no troba ninguna cosa de quies maravellas. Demembre
 q' felix se anava per a q' d'la ualt ell deu jaue a uer al
 g'una maravella, e per ce com no la uenya proposa enfo
 coratge q' m'erueillas en condiderar alguna cosa mara
 uellosa. Demembre q' d'la ualt q' d'la ualt e corria en la
 p'erra de g'lesia. In el ualt hermita q' tenia llibre
 ell

[f. 34r] El copista en acabar el primer llibre dóna la data de la còpia: “a 8 de novembre any 1662”.

Comença lo llibre de Meravelles
 apellat Félix, lo qual feu lo illu-
 minat Martir Raimon Lull.
 Prolecb.
 En tristicia y en languiment estava un ho-
 me en estranya terra y forment se mirava a veu de les
 gens de aquell mon com tant poch conoixen y aman
 a Deu, qui aquell mon ha creat y donat a tot homi
 en gran noblesa, e honra, per tal que per ellis fos
 molt amat y conegut. Aquell hom plorava y plorava
 com Deu en aquell mon no cant poch amador e
 honorat. El persegueu no conegut a mar y senit fa a
 quell llibre de Meravelles, lo qual d'aprax en un
 partit aco es, Deu, Angels, Elements, Cel, Terra,
 Jherusalem, Bellis, Homes, Savia, y Infants.
 Aquell home avia un fill que molt amat lo
 avia nom Felix, en el qual s'este para un fill.
 fill Car, mara es Saviesa, Caritat y Devocio.
 poch son los homens qui en la fi en la qual
 Deu nostre Sena los ha criats. No es si feruor
 ni la devocio que se fer s'avia en lo temps dels Ap-
 stols, dels Martirs, per conegre e amar Deu,
 honren y menen. A meravelles te comie hore
 es.

[f. 1r]

Fi del llibre

*Beneix, sanat, glorificat, exultat, santificat.
ria Lo nom de Jesu Christ, e sia sua vengença
re Madona Santa Maria, etc. e feni fi e tot
temp.*

*Aquest llibre anomenat felix o de Meravelles
fo escrit e acabat en lo any de Santy
de la Ciutat de Mallorca, a may de primer
del mes de Mars Any aci Senor 1644. Dema
de mi fra Juan Guardia Sacrista de dit ont.*

*Se trasclat de un llibre de ploma quies
del Collegi del Senor Canonge Gull, el qual
fo escrit en Barcelona a may de primer
del mes de Janer del any del Senor 1467.*

*Aci comença la taula del molt Excellent, e me-
reuallor llibre de Meravelles, en altrement apellat
felix Lo qual feu lo Illuminar mestre Ramon Lull.*

Lo primer llibre quies de Deu.

- De la primera part, e primerament si es Deu*
- Que es Deu*
- De la Unitat de Deu*
- De la Trinitat de Deu*
- Non es Deu*
- De la Creacio del Món*

De la encarnacio del fill de Deu

De la Passio de nostre Senor (Deu) Jhu Christ

De peccat Original

De nostra Dona Santa Maria

De la Profeta

De la Apotols

Segon llibre quies d'angel.

Si Angel es alguna cosa, on

Que es Angel

De creement d'angel

De paraula d'angel

Ters llibre quies Celi.

De Cel Emperial

De firmament

Quart llibre, De la Element.

De simplicitat e copiositat del Sonny

De la generacio, e corrupcio dels Element

De Temp

De Astro

De las ney

De la Plaja

De la ney e gnales

De ventos

De temps

De la batalla q' feta denat los dos fills del Rey.

Lib.

[f. 375r] Colofó i començament de la taula del Llibre de meravelles.

DEU Intelligible, e amable, infinita: 379

ment un Somenet no conegut, pobre de virtuts e de amichs, indigna per culpes, y pecats, fa ab vostre virtut aquest Libre de Entencio al seu amable fill; per tal que Entencio per gracia vostra s'endresen vos conixer, e amar, Sonrar, servir, e beneyr e vostra entencio sia en aquest mon en la altra e Sonr que li Conue.

Compost per lo Doctor illuminat y
Martyr Ramon Lull.

Del Prolech.

Conciderant e jabsent en mon fill, que conciderant com lo mon es en tant turbat estament, per privacio de vera Entencio abertada ab un enteniment per defalliment de vster ordenar en conciderar e entendre, car gochs son los Somenes qui sien en bon estament, segons comparacio daquells qui s'obren en lo mon, qui en llurs obres no son vera entencio; Per aco mes ami mole de amable lo defalliment qui es en lo mon, e persegue lo meu fill qui ha natura me fa amar, e nouellament ve en lo mon Sage de falliment de entencio; e per aco compones aquest Libre, en lo qual sapia mo fill,

Rubrica 18 De las sciencias

abreviada ment seria en les sciencias qui les ordenau,
a necessaris comencament segons la breuçada de
trobar veritat, per tal que los uniuersals son pusques
a trobar les particulars, qui a la practica de les sciencias se
comuenen.

Rubrica 19 De Infuels

Infuels son fill en lo mon qui no crehen en la
santa fe Catholica, los quals son fill per entencio que
los fuals Christianos pusquen sauert martiri, e pere-
llament que Deu pusque amar e conep per pe-
ccatis e via de martiri no duptans amorir, e sobre-
uir treballs per la amor de Deu.

Amable fill aquells Infuels deuria esser
amats per la segona entencio, per via de martirije
sonra de Deu deuria esser amada per la primera
intencio; mai lo Quable tenta los Christianos en
las dues intencions, per tal que amé luy mort per la
segona entencio e les terras, riquezas dels infuels a-
men per la prim^a. e perço fill tentacio diabolical per
abgencia de fe, speranza, caritat fortitudo, caritat
prudencia, e per presencia de auaricia, accidia, enue-
ja se fa molt de mal en lo mon endesuiar enten-
cio de aquellhas coses per que son. Perque la prim^a
entencio es fill lo conuertiment dels Infuels, e per-
ço fill los Christianos deurién que fomenen a jar
e con-

ganier co loy que recobrada a rofe ay
 monay, q' molt grant utilitat el scia e de
 decubio, co'ricio, e satisfaccio sen pora se-
 quir a aquest monestir. Molt plaich el
 abat e a tot lo couent co que felix: tot
 loy co'caua felix deli exemplis e de la
 moreuelles, al abat e el monay, e en lo
 recobramet se adilitaua. Labat e rife-
 rent tot los monay q' molt son ream-
 del placent a honra, e gran resp' in ha-
 ra, e de doctrina, e gran res-
 p' in nom del esamet de aquest mon-
 e del altre. gran desiq' hac labat e tot
 lo couent que felix fos monay de aquell
 monestir. me felix se excusa e dix que
 ell era obligat a enar e la mort reco-
 tant aquelles moreuelles que nauia vi-
 tes e morides, e a son pare no nauia po-
 mes. Labat e tot lo couent se regate-
 felix que prenques lur habit el que en
 lur habit ana q' lo mon recobant lo
 libre de moreuelles. felix consenti a
 lur prech e fo fet monay, al qual
 fo donat aquell ofici, co' a saber que
 ana q' lo mon tot lo q' de sa vida
 a mezzo de aquell monestir e recobat
 a rofe e a altres lo libre de la more-
 uelles, e que lo libre multiplicat se-
 gon que anit e lo mon tot moreuelles
 multiplicacion. Quant totz aquells
 coys foren ordonay, e felix fo vbe-
 nellar de partir del monestir a felix
 vena malaltia e fo en lo monestir
 bonapet malalt e mori de aquella
 malaltia. E deuonidze que de hntre
 felix se moria ell dix la que se nauia
 la genyor deu glorioz, q' no fos
 cor et iust e que fo no son digna que
 conuamit vicia en ton seruici more-
 uellayon de tu q' no ma allarga-
 da la vida bat del seys que jo poques
 reure ala fi e cobit la vna me
 enat e lo mon amereuallat me dela
 gent qui not serueyen net conexen
 nest sapia: e moreuellant me d-
 aquell qui serueyen e amen e que
 In die nois h'ru die 14. Januarii transiit h'ra i' d'one libere, h'ate
 minor obseruata. anno a natiuitate d'ni. 1634.

quest met not serueyen net conexen
 nec amen. **¶** Ferris deu placet que
 nuq' que jo defall a conuic agust
 offici, que tu lo d'ista alere qui
 me nu digna de mi, e que a quel
 co'pleca co en que jo defall e mort
 e abreuiamnt de vida. **¶** Mori
 felix e fo molt plorat e lo abat
 e tot los monay, e fo poterrat
 deuat saltar a molt gran honor.

Del segon felix.

Quat felix fo poterrat molt hon-
 raramet el abat hac prescat e ha
 recobada la vida de felix un
 moqe qui ere nom gat e de ho-
 na vida e que en son coratge ha
 retengut lo desiq' de felix, e en sa
 manbra e intornmet hac retengut
 los eximulij e la moreuelles que fe-
 lix hac recobades, e se moreuellit
 de ley genty q' el die de lur mort
 ontenen en honramet, lo qual vo-
 len que nom loy fasse com loy en-
 tenta. **¶** Lo monay enty que aque-
 lla moreuella no nauia recobada
 felix en son libre, e dix que bona
 cosa seria que nom les moses en
 aguy dinay vedrent el abat se-
 a honolla deuat ell e deuat tot lo
 couent e en plorat ab gran deusio
 demana lo offici que felix nauia na
 ell lo aque de gila ana q' lo mon se-
 gon que a felix lo acomonat; lo
 bat e lo couent consentiron al mo-
 qe e mesen li nom segon felix.
¶ La bat dona benedictio a felix, e
 felix ana e lo mon recobat lo libre
 de moreuelles e multiplicat aquell
 segon les moreuelles que adobaua
 al abat e tot lo couent ordonaren
 que totz seys aquell en aquell mo-
 nestir monay q'hi aquell aquell of-
 fici e que lo que nom felix.
¶ Benay, cost, glorificat sia lo mon
 de ihu x'pit, e de la sua beneyta
 mare madona saba Maria are
 e se pre, et totz seys finit.

[f. 231r] Colofó i data del manuscrit.

En tronc i en l'auantament eraua
 un home en estranha ranc. fentment de
 marauellaua de las geny da quest mon
 om ranc pauc conoluram f'amauam
 bien que aquer mon a l'or i donar
 lo home en gran noblesa i bonera
 era tal que per els fos gran amar i co
 nquer. Aqler home ploraua e planhia
 Con drey en un tron a ranc pauc
 amador, peruidor, lauidor, i per so
 que sia conseqr amar i sur. fa aque
 el libre de marauellay lo qual
 lo parra en x. parts lo es a sabes
 d'ieu, d'angel, Cal, elemes plantes,
 d'animal, d'herby, home, paradys, i non
 d'aque home auia un fil que
 peror amaua e que auia nom fe
 liz. el qual era uny paraulay. Am
 alle fil quasi nomia e saueria
 caruar. e deuocio. e pauc son lo hom
 que son en la fin. a la qual ho
 me l'entor drey los a Crear. de es
 la ferora tri a deuocio que en
 colia en lo temps dels hipocrits
 e dels mariners que per conuier
 e per amax Dieu d'uran e moran
 a marauellay de conue hon e cari
 tar e deuocio rimada per lo mon.
 e marauellay per que tenen a amar
 i conuier i atorar deu, tota ra
 bieta sia en Dieu, amar e conuier
 plora per los falsmuy delz homeny
 que drey ignoran e degaman. Obedran
 lo feliz a son pare del qual pro
 amiat ab gracia e ab benediction
 de Dieu i ab la doctna que li

dona son pare amaua per lo des
 casoy per moy e per p'ary per
 otmy i per poblar per Crimsy
 i lo grely e que l'untat i mo
 raucellay de los marauellay que
 son en lo mon i demanaua lo
 que se entendia i reconaua lo que
 sabia en rebatj se moria per tal
 que a Dieu fos pura reuerencia
 i honor

De Primera Part i Pri
 merament si es Dieu.

Con feliz fo parre de son pare
 e fo en un gran boscage bacau
 longuament encontat una azulto
 paguena que guardaua beyria
 amiga de los feliz d'alt me paraul
 de nos com tota sola eras en
 boscage en que son d'alt malay
 cegry que potian donar d'annos
 se auia persona e uo nos auer
 d'ona que ueray ueray al l'op fi
 alay malay cegry defendra
 poquellon. Dis la paguena tan
 cher diay es esperanza i conyu
 ra i confort de mon corage
 i en la guarda i auer era
 gent est boscage Car el arudo
 la tota aquely que en el se lon
 fieri i can a tot poder i tota
 sauresa i tota bondat son me
 meos en la guarda i en la
 companya. Molt plax a feliz
 los paraulay que diu la pagu
 aella de nostre senhor may i
 marauellay com en eta auia

[f. 7r]

De crexer y. minuer.	xcvi.
De guanyar y. perdre	xcvii.
De ardiment y. uolpita	xcviii.
De honrrament y. deshonre	xcviiii.
De beleia y. de legeia	c.
De consolacio y. desconolacio	ci.
De guay y. de tristicia	cii.
De concordancia y. desconcorda	ciii.
De comensament y. de fi	ciiii.
De granea y. de poquea	cv.
De acostumancia y. desacostumanc	cvi.
De pascinacio y. de franch albitre	cvi.
De abstinencia	cvm.
De censiencia	cvm.
De coneyto	cx.
De poritencia	cx.
De oratio	cxii.
De almona	cxiii.
De entensio	cxiii.
De temtate	cxv.
De uana gloria	cxv.
De edificar	cxvii.
De regimient	cxviii.
De electio	cxviii.
De peccat	cxix.
De resurreccio	cxix.
De miracles	cxix.

Comensa lo. viii. libre q. es de	
paredis y. pmerament de la	
gloria als. angels	cxviii.
De la gloria q. del home ha	
en paradis	cxviii.
De la gloria q. los del home ha	
en d'aredis	cxv.
Comensa lo. x. libre q. es de	
infern y. pmerament de la	
pena als. diables	cxv.

De la pena q. las animas hanen in-	
fern	cxviii.
De la pena q. los huma. ha en in-	
fern	cxviii.
De la fi del libre de marauellas	cxviii.
Del Segon felix	cxviii.

~ LAUS DEO ~

pariantur, appetitum habent ad pluviam, et virtutem suam, ut
pluviam procreet, et sic de alijs rebus similibus istis, quas prolixè
fors narrare, et quæ inueniri possent per artem generalem ad omnes Artes
Scientias. gener.

Diximus de Planetis, et eorum conditionibus, proprietatibus et natu-
ris, et de signis similiter, et per illa, quæ de illis diximus, potest
haberi eorum cognitio de iudicijs miscendo et coniungendo conditio-
nes et naturas unius Planete cum conditionibus et naturis alterius
Planete discernendo per domos celi, et respiciendo quæ domus, et
quæ Planeta est magis fortis in illa constellatione, quæ est in illo
tempore in quo facta est interrogatio et natiuitas hominis, et de
hoc loquemur magis prolixè in 3.^a parte huius tractatus. Dicitur
et de prima parte Principiorum Astronomie, modo loqui intendi-
mus de 2.^a parte, in qua nostra opinio continetur, eoque signifi-
catur esse secundum principia tabule generalis cum quibus Tab.
inuestigabimus secreta, et naturas signorum et planetarum. gener.

De secunda Parte principiorum
Artis Astronomie applicatorum <sup>ad adhiberi
huius tabule.</sup>
ad antiqua Principia Astro-
nomie.

In hac parte inuestigabimus utrum sit uerum hoc, quod de 1.^a
parte dictum est, et inuestigationem faciemus cum principijs Tabule
tabule generalis, et cum decem questionibus generalibus gener.
ad omnia, quæ queri possunt: Principia tabule sunt hæc =
Bonitas Magnitudo Duratio Potestas, sapientia, uoluntas,
uirtus, ueritas, gloria, differentia, concordantia, contrarietas,
Principium, Medium, Finis Maioritas, equalitas, et minoritas,
Cum istis 10 Principijs generalibus inuestigari possunt omnes res
quæ suas inuestigabiles, et possibilis ad intelligendum: Decem

[f. 228r] El manuscrit es clou amb la còpia incompleta del Tractatus novus de astronomia en llatí.